

GUDSTJENESTE MED DÅP OG NATTVERD

Fjellhamar kirke 9. november 2014

Matteus 12,33 - 37

PREKEN

HVERT UNYTTIG ORD

Ja, er det noen flere enn meg som leter febrilsk i hukommelsen etter hvilke ord du har lira av deg den siste tiden? I et festlig lag, på jobben, eller aller mest kritisk, hjemme innenfor husets fire vegger. Hvert unyttig ord som er falt skal vi stå til regnskap for på dommens dag får vi høre. For de av oss som har litt mer munndiare enn andre så kan man vel føle det brenner litt under beina nå. Hvor var det glapp det der å bli en mann av få ord? Tenke før han snakker osv. Jeg sliter selv. Det beste var vel om jeg bare stoppet her og sa minst mulig. Endelig en kort preken. Ikke gled deg for tidlig.

Det er veldig viktig å få med seg hvilken situasjon Jesus var opp i når han sa dette. Han hadde holdt på en stund som omreisende predikant og undergjører. Konflikten med de religiøse lederne, fariseerne og de skriftlærde hadde bygde seg gradvis opp. Rett før vår tekst så helbredet Jesus en mann for en ond ånd så han kunne snakke og se igjen. Folk var helt forundret og sa: Er dette Davidssønnen? Dvs messias, frelseren som jødene ventet på. Da sa fariseerne: Nei, det er ved hjelp av Beelsebul, Satan, at han gjør dette. Han er ikke Messias. Stilt overfor så alvorlige påstandene etter at han hadde gjort en sterkt handikappet og besatt mann frisk, var det Jesus sa disse ordene til fariseerne. At deres ord var onde og de måtte svare for dem på dommens dag. Jesus er noe langt mer enn en morallærer som vil gjøre oss til veloppdragne folk som snakker pent.

Han vil gjøre oss til Guds barn. Men beskyldes han for å være djevelen selv og gjøre folk til djevelens barn så må de stå til ansvar for sine ord. Og ikke minst fikk Jesus frem hva slike ord fortalte om menneskene som sa dem, om hjertet deres, om forrådet. Akkurat som frukten viser hva treet er lagd av.

DET HJERTET ER FULLT AV

For det er jo der slaget står først og fremst. I hjertet. Det jo det som bor der som før eller siden renner ut av oss. Det forrådet, lageret, som er bygd opp inne i oss, er det som kommer ut. Er eplet surt og dårlig, så bærer ikke treet bedre frukt fremover ved å sukre eplene og pepre dem med e-stoffer. Skal frukten bli bra så må treet selv være godt. Så det er hjertet vårt, vårt indre, våre tanker, vår karakter som må være god, så følger ordene deretter. Det nytter ikke å prøve og styre ordene dine til det gode hvis hjerte er fylt av hat, bitterhet og sinne. Det går ikke lenge før det tyter ut det som bor her inne.

Her har dere fått et lite barn i armene. Dere eier det ikke, det er et eget menneske med sin personlighet og medfødte styrker og svakheter. Men samtidig: Så skjørt, så utlevert til dere og sine omgivelser, så forsvarsløs. Så åpen og formbar. En kan bli både kald og varm av det store ansvaret et lite barn er. Men jeg er helt sikkert på at disse to er veldig heldige. Tenk på hvor glad dere er i dette lille nurket. Tenk på så mye godt dere vil gi. Og ikke er dere alene om det heller. Familie, venner og nabolag vil bidra med masse godt. Det sies at det tar en hel landsby å oppdra et barn.

Men det gode i livet utfordres. Det er andre krefter og vonde ting som er i bevegelse. Ikke bare i samfunnet rundt oss, der ute, men også i oss selv. Vi er alle formet av vår historie, vår oppvekst, andres og egne valg. Ord og handlinger. Det bor jo ikke bare godt i oss. Vårt hjerte er fylt av en eller annen blanding av godt og vondt. Vårt

forråd, lager, av ord er sammensatt. Mye godt, oppmuntrende, positivt. Men også ord som har røtter i usikkerhet, nederlag, selvpoptatthet, grådighet. Det er det naivt og tro at ikke våre barn vil merke og oppleve.

Og ordene vi sier, som er en frukt av hva våre hjerter er fylt med, er jo med på å fylle og prege andre. Som barna, men også hverandre. Den kulturen eller språket vi har i fått med oss, den vi har i parforholdet, i familien, blant venner, på jobben – den er selvforsterkende og lever lett videre, på godt og vondt. Men det betyr ikke at kulturen, ordene våre, hjerte vårt, ikke kan endres. Der det trengs. Men jeg tror det krever vilje og tålmodig målrettet innsats. Og selvsagt en erkjennelse av at det trengs.

Her kunne masse bli sagt om å jobbe med, snakke om, bearbeide det vårt hjerte er blitt fylt av. Om hva vi lar påvirke oss og fylle oss nå og fremover. Hva vil vi prege hverandre med. Her blir i høyeste grad ordene våre viktige også.

For det første – tell sakte til ti. Eller bedre – la ordene våre varme seg i oss, i hjertet vårt og vår gode vilje, før vi slipper de ut. Det er enorm forskjell på ord som er sagt med godhet og omsorg, som vil oss vel, enn ikke. Er ordene varme kan vi tåle mye irttesettelse. For det andre – small talk er bra. Vi trenger prat om være og vind, siste nytt og litt tull og tøys. Det er en viktig del av samspillet og det sosiale limet mellom oss. På kirkebakkekaffen og i dåpsselskapet etter på. Men passer vi på å si ofte nok de ordene som går litt dypere ned? De som egentlig betyr noe. Jeg liker deg. Jeg er glad i deg. Unnskyld meg for i stad. Burde vi øke andelen dype ord litt og heller kutte litt på det lette og overfladiske?

Dette er store ting å bale med for lille meg. Når følelsene fyrer opp, når egoet mitt tar tak, når jeg er sliten og sur. Jeg trenger hjelp. Den

beste hjelpen jeg vet om er Guds Ord. Eller Jesus. Jeg vet ingen som jeg kan fylle mitt hjerte med et godt forråd, enn Jesus og hans ord. Ingen ting som kan si de dype og varme ordene om at jeg er verdifull, elsket og tilgitt. Og med varme vise meg til rette. Det betyr ikke at alt i bibelen er lett å forstå og leve etter, men i bibelen så ser jeg en Gud, Jesus, som er dypt preget av kjærlighet og tro, av håp og overgivelse, av nåde og sannhet. Hvis Jesus kan fylle meg og deg og våre hjerter med dette tror jeg vi har de beste mulighetene for å skape en god kultur i liv og evighet.

NÅR BEKJENNELSEN KOSTER

I Rom 10, 10 sier Paulus følgende om sammenhengen mellom hjertet og munnen: Med hjertet tror vi så vi blir rettferdige, med munnen bekjenner vi så vi blir frelst. Det som bor i hjertet må ut igjennom munnen. Også bekjennelsen av troen på Jesus. Det er som sagt de forfulgtes søndag i dag. En av gutta mine ga meg noe å tenke på angående det å bli forfulgt eller dø fordi man sier man tror på Jesus. Er det ikke bedre lyve for disse gærningene og få leve? Gud vet jo at du tror i hjertet. Så kunne familien få beholde sin pappa, ektemann og forsørger. Er ikke det greit å lyve da?

I Bethlehem lever en mor og to sønner opp uten sin far fordi han ikke ville frasi seg troen på Jesus. For disse sin skyld, hvorfor ikke lyve? Men hvilke frukter gir det, ikke minst ved gjentatte ganger over tid. Hva fyller det hjertet med, og hva fyller det hjertet til andre med? Dette er blodig alvor for mange mennesker også i dag. Å bekjenne med munnen troen i hjertet, å være et helt integrert menneske som ikke forneker det som betyr aller mest, kan koste jobb, sosiale støtteordninger og rettigheter, familiær utfrysing, ja, også helse og liv. Selv i EU-landet Tyrkia hvor hele 99,8 % er muslimer, opplever kristne alt dette. Vi må kjempe og be for deres trosfrihet, men de må leve midt i det. Skal de bevare tro, håp og kjærlighet må de la seg prege av Jesus og fylles opp av han.

VI TRENGER PÅFYLL

I dåpen så tok Gud bolig i den som ble døpt. Fylte på med kjærighet og tilgivelse. For disse to og for alle oss andre som er døpt. Men vi trenger nye påfyll. Lagre opp med gode ting, og luke vekk og legg fra oss det dårlige. Jeg trenger å bli stille, falle til ro, så jeg bli fylt opp og preget. I tanke og sinn. En tur i naturen kan gjøre meg stille og åpne meg for Gud. Eller i stillhet hjemme med en åpen bibel. Selv har jeg også stort utbytte av å ha fellesskap med andre som tror. Bibelgruppa mi, hvor vi leser sammen og snakker om hva det sier oss i dag. Komme til kirken som her i dag. Få synge, be, lytte, be om og ta i mot tilgivelse, få nattverd, bekjenne troen sammen med andre. Bli stille, falle til ro. Så jeg kan preges av Jesus. Så jeg kan fylles opp av tro håp og kjærighet.